

REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE WvGGZ ZEELAND

Uitspraak van klachtencommissie

Postadres
Postbus 253
4460 AR Goes

Bezoekadres
Oostmolenweg 101
Kloetinge

Telefoon 0113 26 72 36

Inzake Klaagschrift van mevrouw AAA
adressering
Datum 13 oktober 2022
Ons kenmerk 22.016/RR/CS

De commissie heeft op 12 oktober 2022 een zitting gehouden, waarin werden gehoord:

- mevrouw AAA, klager, vergezeld door mevrouw BBBB, patiëntenvertrouwenspersoon.
- mevrouw CCCC, psychiater, verweerder, vergezeld door verpleegkundige, de heer DDDD

De externe klachtencommissie bestond uit:

- mevrouw A.O, vertegenwoordiger cliëntenperspectief;
- de heer P.v.W., psychiater;
- mr. R.R., voorzitter.

Als ambtelijk secretaris fungeerde mevrouw C.S.

Het verloop van de procedure

- Klager heeft op 26 september 2022 bij de klachtencommissie een klaagschrift ingediend.
- De klacht betreft haar behandeling door een medewerker van Emergis. Klager is ontvankelijk in haar klacht. De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) is van toepassing.
- Klager heeft tevens aan de klachtencommissie verzocht de verplichte medicatie te schorsen. Naar aanleiding daarvan heeft de behandelaar zelfstandig het besluit genomen geen depots meer te geven tot aan de uitspraak van de klachtencommissie over de klacht.
- Verweerder is in de gelegenheid gesteld om een verweerschrift in te dienen. Zij heeft geen verweerschrift ingediend, maar aangegeven ter zitting verweer te zullen voeren.
- De klachtbehandeling is met toestemming van klager uitgesteld tot 12 oktober 2022.
- De klacht is behandeld op 12 oktober 2022, waarbij klager, ondersteund door patiëntenvertrouwenspersoon en verweerder vergezeld van een verpleegkundige in persoon aanwezig waren.
- De commissie heeft de beslissing op verzoek van verweerder mondeling medegedeeld op 12 oktober 2022 en op schrift gesteld op 13 oktober 2022.

De klachtencommissie is belast met het beslissen op klachten als bedoeld in art. 10 WvGGZ.

De feiten

1. Klager wordt al jarenlang door Emergis behandeld.
2. In juni 2022 was een crisismaatregel afgegeven en werd zij verplicht verzorgd door Emergis.
3. Er is op 24 juni 2022 een medische verklaring opgesteld ten behoeve van de aanvraag voor een zorgmachtiging. Daarin komt de diagnose naar voren van "schizofreniespectrum- en andere psychotische stoornissen".
4. Bij beschikking van 14 juli 2022 heeft de rechtbank de zorgmachtiging verleend. In die beschikking heeft de rechtbank voornoemde diagnose overgenomen. De rechtbank heeft overwogen dat verplichte zorg noodzakelijk is om ernstig nadeel af te wenden, bestaande uit onder meer toedienen van medicatie en beperken van bewegingsvrijheid.
5. Daags na de beschikking -dus op 15 juli 2022- heeft psychiater EEEE een formulier opgemaakt inhoudende "Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz)" waarin is opgenomen dat (onder meer) als verplichte zorg wordt toegepast: 1. de toediening van medicatie gedurende maximaal 7 dagen, in geval van crisis, waarbij klager gewelddadig wordt alsmede 2. het insluiten gedurende maximaal 3 dagen omdat klager een medewerker fysiek heeft mishandeld.
6. In de afgelopen periode is er een depot toegediend met de regelmaat van eens per twee weken. Op 9 september 2022 is dat gebeurd in de separeerruimte (EBK), waar klager toen 3 dagen moest verblijven.

De standpunten

1. Klager heeft erover geklaagd, dat zij verplichte depotmedicatie krijgt toegediend onder fysieke dwang in de separeerruimte. Klager heeft aangevoerd dat zij geen psychiatrische ziekte heeft. De door verweerder gestelde diagnose van schizofrenie is onjuist. En ook de beschuldigingen van seksueel ontremd gedrag en het besmeuren van de afdeling zijn onjuist.
2. Ter zitting heeft de patiëntenvertrouwenspersoon eraan toegevoegd, dat de Beslissing en mededeling van 15 juli 2022 vreemd is. Daarin gaat het kennelijk over noodsituatie. Van zo'n situatie is niet gebleken en voor het overige was er geen bevoegdheid om over te gaan tot dwangmedicatie.
Niet elke keer heeft klager zich fysiek verzet tegen de depots. Maar ook een mondeling verzet moet worden gezien als een weigering en kan niet worden opgevat als een vrijwillige medewerking. Kortom, er is een aantal keren een depot gegeven, zonder dat daarmee was ingestemd en zonder dat daar een juiste procedure voor was toegepast.
Daar komt nog bij, dat het behandel- of zorgplan summier is en niet is bijgewerkt. Verblijf op de HIC moet tijdelijk zijn en klager verblijft daar veel te lang. Doelen moeten duidelijk zijn. En als die doelen dat niet zijn, kan er ook getwijfeld worden over de doelmatigheid van dwangmaatregelen.

3. Verweerder heeft aangegeven per augustus 2022 de behandelaar te zijn van klager. Zij heeft gemerkt dat klager niet behandeld wenst te worden. Zij werkt aan niets mee. Dat verklaart dat het behandelplan summier is. Daarom is gekeken naar een andere plek voor haar, te weten de Van der Hoevenkliniek waar meer beveiliging is, om tot een goede diagnose en behandeling te komen.
Zij heeft onvoldoende zicht op wat klager precies mankeert. Zij twijfelt of klager een schizofrene stoornis heeft. Zij heeft die diagnose zelf in elk geval niet gesteld.
Het gedrag van klager is wisselend. Op 6 september 2022 was er zoveel weerstand bij klager toen de medicatie moest worden toegediend, dat afzondering in de EBK gedurende enkele dagen echt nodig was. De Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg is door haar collega niet helemaal goed opgemaakt. Hij heeft er niet veel ervaring mee en hij heeft zich kennelijk vergist.

Overwegingen van de commissie

1. Vrijheid van personen is het uitgangspunt. Inbreuk op die vrijheid moet van waarborgen zijn voorzien. De Wvggz biedt de mogelijkheid om inbreuk te maken op die vrijheid. Daaraan zijn veel voorwaarden verbonden. Aan die voorwaarden is niet geheel voldaan.

Nadat klager was opgenomen in Emergis, was op enig moment een verplicht kader nodig. Toen is een crisismaatregel aangevraagd en verkregen welke door de rechter is verlengd. Er is op 14 juni 2022 door psychiater EEEE een Beslissing en mededeling tot verlenen van verplichte zorg (art: 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz) gegeven, waarin onder meer het toedienen van medicatie is genoemd, en gemotiveerd, gedurende 3 weken (zijnde de termijn van de afgegeven verlenging van de crisismaatregel). Tevens heeft dezelfde psychiater op dezelfde dag een Beslissing en informatie tijdelijk verplichte zorg in een noodsituatie (art.8:13 Wvggz) gegeven, waarin het uitoefenen van toezicht op klager op de IC is opgelegd en toegelicht.

Met de beschikking van de rechtbank van 14 juli 2022 werd een machtiging gegeven voor verplichte zorg, waaronder die van toedienen van medicatie en van insluiten.

De eerder genoemde psychiater EEEE heeft toen de Beslissing en mededeling tot verlenen van verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz) genomen waarin de verplichte toediening van medicatie voor de duur van 7 dagen is opgenomen in geval van crisis alsmede het insluiten gedurende 3 dagen omdat klager een medewerker fysiek heeft mishandeld.

Psychiater EEEE heeft wel het goede formulier gebruikt, maar hij heeft dit onjuist ingevuld, terwijl hij het eerder (naar aanleiding van de verlenging van de crisismaatregel) wel juist heeft gedaan.

Het is niet louter een kwestie van een administratieve fout, want uit dit formulier blijkt niet dat er een afweging is gemaakt waarom gebruikmaking van de door de rechter gegeven machtiging noodzakelijk was. Evenmin is erin opgenomen welke medicatie zou worden toegediend.

Uit het dossier en het verhandelde tijdens de zitting zou er zowel op 26

juli 2022 en 6 september 2022 verzet zijn geweest bij het toedienen van medicatie.

Dit maakt, dat klager er terecht over klaagt, dat zij verplichte medicatie toegediend heeft gekregen. Dit heeft bijvoorbeeld op 6 september 2022 tot zodanig verzet geleid waardoor opname in de EBK nodig werd geacht. Ook die opname is achteraf gezien onrechtmatig, omdat die voortvloeide uit de onrechtmatige toediening van het depot.

2. Ter zitting is aangegeven door verweerder en verpleegkundige de heer DDDD, dat de toediening van de medicatie op 8 en 22 augustus 2022 vrijwillig was. In hoeverre er écht sprake was van vrijwilligheid, is niet helemaal duidelijk. Als er een Zorgmachtiging en een juiste Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:8 lid 1, 2 en 2 Wvvgz) zijn die verplichte toediening medicatie mogelijk maakt, dan is de vraag of er sprake was van échte vrijwilligheid niet belangrijk. Omdat er sprake is van een onjuiste Beslissing en mededeling tot verlenen van verplichte zorg (art. 8:8 lid 1, 2 en 3 Wvvgz), is de vraag over die vrijwilligheid wél relevant. In deze zaak kan achteraf gezien onvoldoende worden vastgesteld of er instemming was met die toediening.
3. Verder is in dit dossier opgevallen, dat de verslaglegging summier is. Weliswaar is tijdens de zitting duidelijk geworden, dat klager nergens aan wenst mee te werken, maar niet blijkt wanneer er wat is ondernomen met klager. Dat is weer van belang om een oordeel te kunnen vormen over proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid van de ingezette dwangmiddelen.
4. Klager heeft verweerder verweten dat zij ten onrechte van oordeel is, dat klager aan schizofrenie lijdt. Verweerder ontkent dit en uit niets blijkt, dat verweerder die diagnose wel zou hebben gesteld. Die diagnose van schizofreniespectrumstoornis wordt wel genoemd in de medische verklaring ten behoeve van de voorbereiding van een Zorgmachtiging. Die is door een ander opgemaakt. Afgezien van het feit dat verweerder tijdens de zitting heeft gezegd twijfels te hebben over die diagnose is verder niet echt gebleken dat die diagnose - achteraf gezien - onjuist zou zijn.
Klager heeft aangevoerd dat zij ten onrechte is beschuldigd van seksueel ontreemd gedrag en van het besmeuren van de afdeling. Daar heeft klager de commissie niet van kunnen overtuigen. In het beschikbare dossier worden deze kwesties benoemd en niet is gebleken dat dat onjuist is. Daarbij wordt er door de commissie van uitgegaan, dat wat er in het dossier staat juist is. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat er in het dossier moedwillig onjuiste mededelingen en waarnemingen worden opgenomen.
5. Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt, dat gelet op de afgegeven zorgmachtiging de behandelaar een nieuwe en juiste Beslissing en mededeling tot verlenen van verplichte zorg (art. 8:9 lid 1,2 en 3 Wvvgz) kan geven en door kan gaan met verplichte zorg.

Uitspraak

De commissie heeft besloten de klacht over de dwangmedicatie en de separatie gegrond te verklaren en voor het overige de klacht ongegrond te verklaren.

Aldus besloten en mondeling medegedeeld op 12 oktober 2022 en op schrift gesteld op 13 oktober 2022.

Namens de klachtencommissie,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

de heer R. Rammeloo
voorzitter Regionale Klachtencommissie Wvggz Zeeland